

Силабус навчальної дисципліни
Навчальний практикум з дисципліни «Фінанси»

	<p>Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень (денна форма навчання) Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» Рік навчання: 2-й, Семестр: 4-й Кількість кредитів: 5 Обсяг: загальний обсяг дисципліни 150 год.: практичні заняття – 74 год., самостійна робота – 73 год., індивідуально консультативна робота – 3 год. Мова викладання: українська Підсумковий контроль – Диференційований залік Форма проведення занять – практичні заняття, самостійна робота, індивідуально-консультативна робота</p>
<p>Назва курсу</p>	<p>Навчальний практикум з дисципліни «Фінанси»</p>
<p>Викладач</p>	<p>Скрипник Галина Олексіївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри публічних фінансів</p>
<p>Контактний тел.</p>	<p>+380987820577</p>
<p>E-mail:</p>	<p>ga_skrypnyk@ukr.net</p>
<p>Електронна версія курсу</p>	<p>https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=1172</p>
<p>Консультації</p>	<p>Очні консультації: вівторок 13.00 – 14.00 Онлайн-консультації за попередньою домовленістю</p>

Коротка анотація курсу. Навчальний практикум з дисципліни «Фінанси» є невід’ємною частиною підготовки здобувачів вищої освіти в галузі фінансів. Метою практикуму є набуття здобувачами практичних навичок у застосуванні теоретичних знань з фінансів, а також розвиток умінь аналізувати фінансові документи, здійснювати фінансове планування та управляти фінансовими ресурсами в умовах сучасної економіки.

В ході практикуму здобувачі ознайомлюються з основними фінансовими інструментами, методами управління грошовими потоками, фінансовим аналізом, а також вирішуватимуть реальні фінансові задачі, що стоять перед підприємствами різних форм власності. Практикум сприяє розвитку аналітичного мислення, критичного підходу до фінансових рішень та уміння працювати з фінансовими даними.

Навчальний практикум має практичну спрямованість, що дозволяє здобувачам не тільки закріпити теоретичні знання, а й набути необхідного досвіду для подальшої професійної діяльності у сфері фінансів, банківська справа, страхування та фондовий ринок.

1. Схема курсу

Години, денна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
8	<p>Тема 1. Бюджет. Бюджетна система. Бюджетний дефіцит.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати доходи бюджету та джерела їх формування за останні 3 роки. 2. Здійснити аналіз бюджетного дефіциту за останні 3 роки. 3. Внутрішні та зовнішні джерела бюджетних надходжень. 4. Визначити інструменти управління бюджетним дефіцитом. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування).</p>	4
8	<p>Тема 2. Місцеві фінанси, бюджетний федералізм і фінансове вирівнювання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналіз доходи місцевих бюджетів (на прикладі конкретного ОТГ за останні 3 роки). 2. Визначити роль податків і зборів у формуванні доходів місцевих бюджетів. Місцеві податки і збори. 3. Провести аналіз видатків місцевих бюджетів, визначити їх роль і значення. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>	4
9	<p>Тема 3. Податки. Податкова система.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити в результаті аналізу основні бюджетоутворюючі податки в структурі податкових надходжень Державного бюджету України за останні 3 роки. 2. Визначити специфічні акцизи, основні підходи до їх застосування. Підакцизні товари. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують</p>	4

			стан фінансових систем.	
8	<p>Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання та домогосподарств.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести аналіз обов'язкових платежів домогосподарств державі. 2. Проаналізувати структуру доходів і видатків домогосподарств в Україні. 3. Поточні і капітальні витрати на споживання. Грошові заощадження. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p> <p><i>Індивідуально-консультаційна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Розрахункове завдання.</p>	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування).	4
8	<p>Тема 5. Цифрові фінанси.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити види електронних грошей та віртуальні валюти у цифровій економіці. 2. Безпека у фінансових технологіях. 3. Розглянути розрахункові документи та спеціальні платіжні засоби. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти у професійній діяльності.	2
9	<p>Тема. 6. Страхування. Страховий ринок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати сучасний стан страхового ринку в Україні за 5 років. 2. Провести аналіз джерел фінансування фондів соціального страхування. 3. Необхідність запровадження страхової медицини в Україні. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i></p> <p>Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування).	4

8	<p>Тема 7. Фінансовий ринок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити основні засади державного регулювання фінансового ринку. 2. Проаналізувати структуру фінансового ринку України за 5 років. 3. Інституційні учасники фінансового ринку, вимоги до ліцензування. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування).</p>	4
8	<p>Тема 8. Міжнародні фінанси.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати доходи та видатку бюджету ЄС. 2. Розглянути джерела фінансування міжнародних організацій. 3. Офшорні зони у структурі світової фінансової системи як засіб ухилення від податків. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p>	4
8	<p>Тема 9. Фінансовий менеджмент.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти фінансовий план держави чи конкретного підприємства. 2. Розробити стратегію і тактика фінансового менеджменту. 3. Бюджетний та податковий менеджмент. 	<p><i>Практичне заняття:</i> аналіз ситуаційних завдань, розв'язування практичних кейсів</p> <p><i>Самостійна робота здобувачів вищої освіти:</i> Підготовка завдань винесених на самостійне опрацювання</p>	<p>Використовувати практичні навички щодо формування фахових рішень у сфері фінансів публічного сектору економіки.</p>	2

2. Формат курсу – практичні заняття, індивідуальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота. Підсумковий контроль – Диференційований залік .

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

1. Результати навчання

Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти у професійній діяльності.

Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

Знати та розуміти особливості функціонування новітніх цифрових фінансових технологій та інструментів.

Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (публічні фінанси, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система, страхування).

Використовувати практичні навички щодо формування фахових рішень у сфері фінансів публічного сектору економіки.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	-
Практичні заняття	74
Індивідуально-консультативна робота	3
Самостійна робота	73

Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення, інтернет.

1. Політика оцінювання

Політика курсу - дотримання академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності Державного податкового університету» (Наказ ДПУ від 05.07.2023 р. № 812). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про

результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу декана факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт упродовж семестру / диференційований залік – 50/50.
Вимоги до письмової роботи	Під час оцінювання роботи враховуються також теми, винесені на самостійне опрацювання. Письмова робота повинна бути написана самостійно, плагіат заборонений.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться відповідно до планів практичних занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями. Під час оцінювання роботи здобувача враховується відвідування занять, активна і продуктивна участь на заняттях, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі іспиту. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається
	робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Максимальна кількість балів – 50, яку може набрати здобувач під час поточної навчальної діяльності. Загальна кількість балів з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами диференційованого заліку. Максимальна сума за семестр складає 100 балів.

**Система оцінювання
Денна форма навчання**

Модулі	Модуль 1 - (21 балів)					Контрольний захід № 1 «5»	Загальна кількість балів за поточним контролем – 50 балів	Диф. залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу 50 балів + 50 балів = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	21 балів								
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4					
Відповідь на практичних заняттях	4	4	4	4					
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Модулі	Модуль 2 - (29 балів)					Контрольний захід № 2 «5»			
Загальна кількість балів за модулем №2	29 балів								
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9				
Відповідь на практичних заняттях	2	4	2	4	2				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи								
Індивідуальна робота	5								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Диференційований залік	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

7. Рекомендована література

Основна:

1. Вдовенко Л.О., Сушко Н.М., Фаюра Н.Д. Фінанси: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2022. 152 с.
2. Каламбет С.В., Іванов С.В., Півняк Ю.В. Фінанси підприємств. Практикум: Навч. посіб. Дніпропетровськ: ДНІПРО. 2020. 240 с.
3. Фінанси підприємств: навчальний посібник за заг. ред. Н. С. Ситник. Л.: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 402 с.
4. Курило О.Б., Бондаренко Л.П., Вівчар О.П., Чубка О.М. Фінанси підприємств. Підручник. К.: Видавничий дім «Кондор». 2020. 340 с.
5. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс за заг. ред. Волохової І. С. Х.: Видавництво «ПромАрт». 2018. 262 с
6. Фінанси : підруч. / за ред. д.е.н., проф. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.

Допоміжна:

7. Давиденко Н.М., Скрипник Г.О., Буряк А.В., Буряк І.М. Фінансове забезпечення розвитку кластерів в Україні: проблеми та перспективи. *Збірник наукових праць Державного податкового університету: Електронне наукове видання*. 2023. № 2. С. 39-61. URL: <https://dpu.edu.ua/potochnyi-nomer-zbirnyka-2022?view=article&id=3938&catid=2>
8. Касьянова Н. В., Кочетков В. М. та ін. Міжнародна фінансова система : підруч. Київ : ЛІРА-К, 2023. 270 с.
9. Скрипник Г.О., Якименко В.П. Місцеві бюджети: сучасний стан та особливості формування. *Економіка та суспільство*. 2024. № 61. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3880>
10. Скрипник Г.О., Якименко В.П. Діяльність страхових компаній України в умовах воєнного стану. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. Вип. 2(11). URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/352>
11. Сокурєнко В.В., Швець Д.В., Бортник С. М., Ткаченко С.О. Фінанси підприємств: підручник. Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., допов. та перероб. Х.: ХНУВС. 2022. 292 с
12. Страхування: навчальний посібник / О.О. Сосновська : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.
13. Фінанси зарубіжних країн: навчальний посібник: 2 вид., доповн. / Карлін М.І. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 364 с.
14. Фінанси підприємств: навчальний посібник за заг. ред. Н. С. Ситник. Л.: ЛНУ імені Івана Франка. 2020. 402 с.
15. Чуницька І. І., Ясентюк А. С. Функціонування страхового ринку України в умовах сучасної цифрової трансформації. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Економіка». 2021. № 23(51). С. 89-94. URL: [https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_23\(51\).pdf](https://ecj.oa.edu.ua/assets/files/NZ_ek_Vyp_23(51).pdf)

Інформаційні ресурси:

16. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>

18. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mof.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <http://www.treasury.gov.ua>
20. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
21. Офіційний сайт Пенсійного фонду України. URL: <http://www.pfu.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>.

Міжнародні видання:

23. Davydenko N., Hordei O., Skrypnyk H., Novytska O. Managing the capitalisation of agro-industrial enterprises. Управління капіталізацією агропромислових підприємств. *Збірник наукових праць Державного податкового університету*. 2024. Вип. 1. С.15-23. URL: <https://journals.dpu.kyiv.ua/index.php/collectioneconomy/article/view/454/437>
24. S. Boiko, I. Demianenko, H. Skrypnyk, V. Yavorska. Architectonics of financing of agricultural enterprises in Ukraine. 21st International Scientific Conference on Economic Science for Rural Development (ESRD) Jelgava (Latvia may 12-15), Economic science for rural development. 2020. P. 58-63 <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000835676900006> (*Web of Science Core Collection*)
25. Personal Finance. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/personalfinance.asp>. Tropina V., Melnyk V., Rippa M., Yevtushenko N., Rybakova T. (2021). Investment potential of non-state pension funds in Ukraine. *Investment Management and Financial Innovations Journal*, 18(2), 2021, P.79-90. URL: [http://dx.doi.org/10.21511/imfi.18\(2\).2021.07](http://dx.doi.org/10.21511/imfi.18(2).2021.07)
26. Financial and economic security strategy of Ukraine: threats, trends and perspectives: Monograph. / Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. N. Davydenko. (*Personal contribution: 2.1. Financial strategy and methods of its formation at td "Kyivhlib" LLC. P 59-79 - Verlag. SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2023. 267 p.*